

***Raportul SFS al activităților de minimizare a
practicii de achitare a salariilor „în plic” și a
muncii „la negru”, pentru tr.I al anului 2020***

Regulamentul comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, aprobat prin ordinul comun IFPS nr.393, ISM nr. 12-a, IGP nr. 82, CNSM nr.150 din 05.05.2015, Serviciul Fiscal de Stat (SFS), Inspectoratul de Stat al Muncii (ISM), Ministerul Afacerilor Interne (MAI) și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)

Raportul SFS al activităților de minimizare a practicii de achitare a salariilor „în plic” și a muncii „la negru”, pentru tr. I 2020

În vederea verificării respectării legislației în domeniul raporturilor de muncă și protejării drepturilor salariaților, precum și întreprinderii măsurilor de prevenire și contracarare a fenomenului muncii „la negru” și a practicii de achitare a salariilor „în plic”, având ca bază Regulamentul comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, în scopul realizării obiectivului „Intensificarea controlului în scopul depistării evaziunilor și contracarării fenomenului „muncii la negru” din Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.477 din 28 iunie 2011, organele semnatare ale Regulamentului au întreprins un șir de acțiuni conform competențelor.

În procesul de planificare și efectuare a controalelor fiscale pentru tr.I al anului 2020, au fost examinate riscurile aferente comportamentului fiscal și nivelul de conformare voluntară a contribuabililor la respectarea legislației fiscale, fiind acordată prioritate riscurilor aferente corectitudinii declarării plăților salariale.

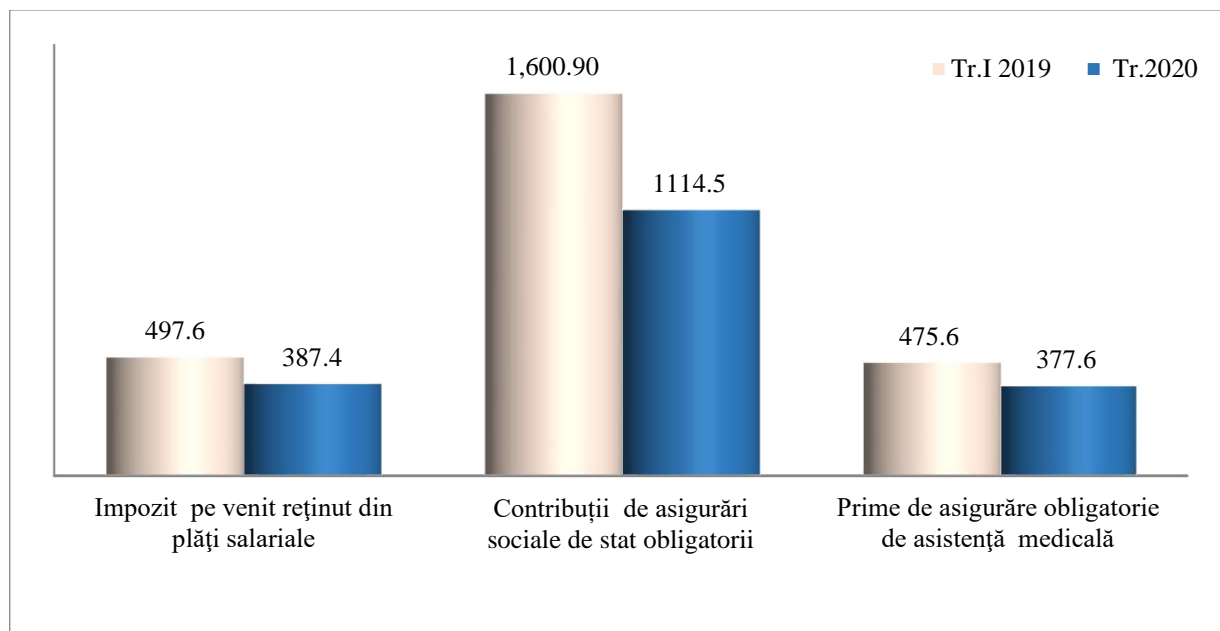
În rezultatul activităților desfășurate de către Serviciul Fiscal de Stat, pentru tr.I 2020, au fost stabilite încălcări ale legislației în domeniul raporturilor de muncă (diminuarea fondului de salarizare, impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală) ca rezultat fiind adoptate **72 de decizii** asupra cazului de încălcare a legislației, inclusiv referitor la încălcările ce vizează corectitudinea calculării și achitării plăților salariale, impozitelor și defalcărilor aferente acestora au fost calculate suplimentar la buget încasări aferente plăților salariale: impozitul pe venit, contribuțiile de asigurări sociale, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, penalități și amenzi în sumă totală de **3 908 586 lei** din ele **achitate 2 200 052 lei**.

Pentru încălcarea prevederilor legislației în vigoare aferente raporturilor de muncă, conform deciziilor adoptate s-a calculat suplimentar pentru plata la buget:

- ✓ impozit pe venit reținut din plățile salariale în sumă de **387 344 lei**;
- ✓ contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de **1 114 510 lei**;
- ✓ prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de **377 569 lei**,
- ✓ penalități și amenzi aplicate **2 029 163 lei**.

Calculările considerabile sunt datorate în mare parte aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare în cadrul controalelor fiscale efectuate la contribuabili, având ca bază nerefectarea în deplină măsură/ integrale, în evidența contabilă, documentele de evidență și în dările de seamă a salariilor real achitate angajaților.

Tabelul nr. 1 – sumele calculate în rezultatul controalelor, cu referire la încălcările prevederilor legislației în vigoare ce vizează raporturile de muncă, ale Tr.I anului 2019 comparativ cu Tr.I anului 2020, mii lei.

Pentru perioada tr. I al anului 2020 numărul controalelor fiscale în cadrul cărora au fost depistate încălcări ale legislației în domeniul raporturilor de muncă (diminuarea fondului de salarizare, impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală) a constituit **72 de cazuri** comparativ cu **118 de cazuri** pentru perioada similară a anului precedent. Suma obligațiilor suplimentar calculate per caz de control rezultativ constituie în tr. I al anului 2020 – 54 285,9 lei comparativ cu tr. II al anului 2019 – 30 033 lei.

Suma impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate suplimentar la buget încasările aferente plăților salariale în rezultatul controalelor fiscale inclus penalități și sancțiuni pentru tr. I 2020 constituie **3 908 586 lei** comparativ cu **3 543 924 lei** pentru tr. I 2019.

Diminuarea numărului de cazuri constatate cu încălcări este determinată de mai mulți factori cum ar fi:

1. Tr. I al anului 2020, reieșind din reorientarea activităților de conformare spre campanii de conformare voluntară a fost redus numărul controale fiscale dispuse cu tematica – verificarea plăților salariale, preponderent cazurile fiind constatate în cadrul controalelor fiscale prin metoda verificării totale;

2. Pe parcursul tr. I al anului 2019 au fost efectuate controale fiscale tematice cu preluarea de explicații de la angajați și acumularea de probe referitoare la plățile salariale real achitate de către angajator;

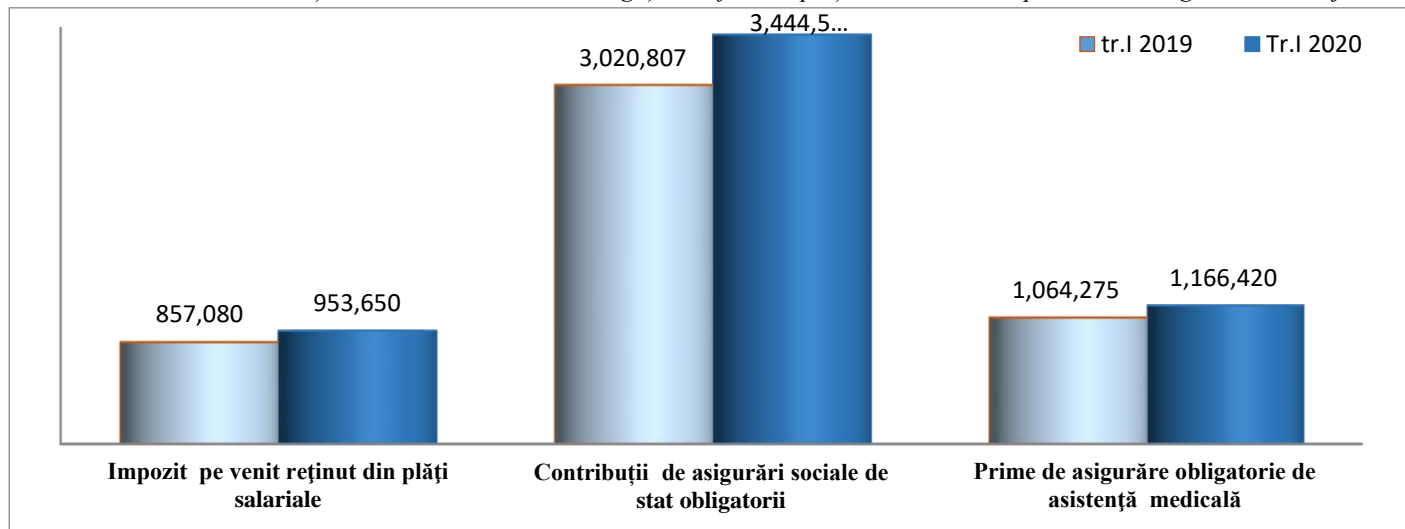
3. Reducerea numărului de controale exercitate în luna martie 2020, ca urmare a instituirii stării de urgență.

În rezultatul analizei comparative a fondului de remunerare a muncii, declarat la SFS, se constată:

- o creștere cu 9,6%, pentru ianuarie 2020, ce constituie 4 493 615 mii lei comparativ cu 4 099 425 mii lei pentru ianuarie 2019,

- o creștere cu 9,4 % a fondului de salarizare pentru februarie 2020 ce constituie 4 517 264 mii lei comparativ cu 4 130 114,9 mii lei pentru februarie 2019.

Tabela nr.2 Evoluția încasărilor la BPN a obligațiilor aferente plăților salariale, se prezintă în diagrama de mai jos

Astfel:

✓ la bugetul public național administrat de SFS la compartimentul impozitul pe venit din salariu încasările au crescut cu **10,1%** comparativ cu perioada similară a anului precedent, care constituie 953 650 mii lei pentru tr.I 2020, comparativ cu 857 080 mii lei pentru tr.I 2019.

✓ la bugetul asigurărilor sociale de stat obligatorii încasările au crescut cu **14 %** care constituie cu 3 444 507,6 mii lei pentru tr.I 2020 comparativ cu 3 020 807,4 mii lei pentru tr.I 2019;

✓ la bugetul asigurărilor obligatorii de asistență medicală încasările au crescut cu **9,6%** și care constituie 1 166 419,7 mii lei pentru tr.I 2020 comparativ cu 1 064 274,8 mii lei pentru tr.I 2019.

În scopul continuării acțiunilor de conformare voluntară și forțată și informare a cetățenilor privind riscurile fenomenului „salariului în plic” și „muncii la negru” SFS elaborat Planul de acțiuni privind implementarea acțiunilor de prevenire și combatere a fenomenului muncii ne(sub)declarată ”Declara Achită Legal Salariul”, aprobat prin Ordinul SFS nr.133 din 28.02.2020 care urmează a fi implementat pe parcursul anului 2020. Termenii de executare a acțiunilor stabilite în plan au fost modificate, conform Ordinului SFS nr. 225 din 06.05.2020.

Scopul campaniei fiind creșterea gradului de conformare a contribuabililor din domeniile de activitate economică cu risc sporit de utilizare a muncii ”la negru” și/sau a achitării salariilor în plic prin activități de monitorizare, supraveghere și control, sensibilizarea reprezentanților legali și actorilor sociali implicați.

Acțiunile de conformare voluntară și control fiscal vor cuprinde trei eșantioane semnificative de contribuabili care își desfășoară activitatea în domeniul prestării serviciilor (call-centre, centre de agrement, centre de întreținere corporală).

Monitorizarea contribuabililor selectați va conduce la identificarea în timp real a numărului angajaților, fondului de remunerare și obligațiilor aferente plăților salariale.

Acțiunile aplicate sunt eficiente și urmează a fi realizate în continuare cu intensificarea măsurilor propuse în Planul DALIS 2020 după expirarea moratoriului asupra controalelor fiscale instituit până la data de 1 iunie 2020 conform Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.3 din 23 martie 2020.

Totodată, reieșind din impactul negativ al situației pandemice la nivel mondial asupra mediului de afaceri, considerăm că în perioada următoare accentul urmează a fi plasat pe acțiuni de comunicare și informare, iar instrumentele de conformare forțată fiind aplicate doar cazurilor majore de neconformare fiscală.